

АНКЕТА

1. Чи хотіли б Ви займатись ритмічною гімнастикою на заняттях з фізичного виховання?
2. Чи вмієте Ви танцювати?
3. Чи уявляєте Ви себе учасником змагань під час навчання в університеті?
4. Чи уявляєте Ви себе учасником змагань з ритмічної гімнастики?
5. Як Ви вважаєте, чи може Ваш діагноз стати на заваді при вивченні комплексу з ритмічної гімнастики?
6. Чи вважаєте Ви за потрібне використовувати вивчені в процесі занять ритмічною гімнастикою комплекси як засоби здоров'язбереження в подальшій роботі?

Таблиця 1

Результати анкетування студентів ІКПП

	I курс I сем-р	I курс II сем-р	II курс
1.	31%	54%	62%
2.	57%	49%	59%
3.	48%	64%	67%
4.	22%	51%	55%
5.	37%	29%	27%
6.	23%	59%	71%

ВИСНОВКИ

В результаті проведеного педагогічного спостереження було з'ясовано, що використання ритмічної гімнастики як одного з засобів здоров'язбереження та індивідуалізація фізичного виховання студентів допомагає сформувати стійкий інтерес до занять фізичною культурою, підвищує рівень впевненості у власних силах, прискорює та покращує процес соціальної адаптації, дає можливість використати набутий досвід у подальшій педагогічній діяльності.

ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. Враховуючи отримані результати для здійснення активізації навчальної діяльності студентів на заняттях фізичного виховання необхідно індивідуалізувати учбовий процес. В подальшому налагодити зв'язок з лікарями студентської поліклініки, щоб при проходженні медичної комісії більш об'єктивно а не формально проводилося обстеження для того щоб в процесі індивідуалізації, враховувати діагноз студента і заздалегідь рекомендувати засоби здоров'язбереження що використовують викладачі кафедри «Фізичного виховання і здоров'я» Інституту фізичного виховання та спорту НПУ імені М.П. Драгоманова.

ЛІТЕРАТУРА

1. Здоровье населения Украины и деятельность лечебно-профилактических заведений системы охраны здоровья Украины в 1990-1999 годах (статистико-аналитический справочник). – К. – 2000. – 205 с.
2. Состояние здоровья населения Украины и результаты деятельности заведений охраны здоровья. Ежегодный доклад МОЗ Украины, 2000 год. – К. – 2001. – 304 с.
3. Brahman I.I. Valeologija – nauka o zdorov'e. – М.: FiS, 1990. – 208 с.
4. Popov N. Puti formirovaniya zdorovogo obraza zhizni. Vestnik novyh medicinskih tehnologij. 2005. T.XII. №3-4, s.12-13.
5. Тимошенко О.В. Соціальні проблеми та завдання фізичного виховання у ВНЗ. – Науковий часопис, НПУ ім. М.П. Драгоманова; Серія 15. Теорія та методика навчання: фізична культура і спорт, вип.2, Київ – 2005, стр. 9.
6. Physical activity and health in Europe: evidence for action / eds. N. Cavill, S. Kahlmeier, F. Racioppi. – Copenhagen : WHO Regional Office for Europe, 2006. – 40 p.
7. Shinkaryov S. I. Physical Education of Students with Special Medical Needs Osvita ta pedagogichna nauka № 5 – 6 (154 – 155), 2012 – Pp. 31-36.

УДК 796.077.5 : 378.1 + 796.035 (477)

Василенко М.М.

Національний університет фізичного виховання і спорту України

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФІТНЕС-ТРЕНЕРІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

В опитуванні брали участь 232 науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів фізкультурного профілю, в яких ще не здійснюється процес підготовки за професійним спрямуванням «фітнес-тренер». Встановлено, що 70,54% викладачів вважають доцільним здійснення підготовки майбутніх фітнес-тренерів у вищому навчальному закладі з метою отримання кваліфікації «фітнес-тренер». Проте 13,84% опитуваних вважає це не доцільним. Цікавим є те, що 53,13% фахівців переконані, що система професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів у вищому навчальному закладі повинна відрізнятися від професійної підготовки майбутніх тренерів з видів спорту. Результати анкетування свідчать про неоднозначність думки щодо необхідності підготовки та перепідготовки фізкультурних кадрів з різних напрямків фітнесу.

Ключові слова: анкетування, вищий навчальний заклад, вища освіта, професійна підготовка, фітнес-тренер..

Василенко М.Н. Состояние и перспективы профессиональной подготовки будущих фитнес-тренеров в высших учебных заведениях Украины. В опросе принимали участие 232 научно-педагогических работника высших учебных заведений физкультурного профиля, в которых еще не осуществляется подготовка по профессиональному направлению «фитнес-тренер». Установлено, что 70,54% преподавателей считают целесообразным осуществление подготовки будущих фитнес-тренеров в высшем учебном заведении с целью получения квалификации «фитнес-тренер». Однако 13,84% опрошенных считает это нецелесообразным. Интересно, что 53,13% специалистов убеждены,

что система профессиональной подготовки будущих фитнес-тренеров в высшем учебном заведении должна отличаться от профессиональной подготовки будущих тренеров по видам спорта. Результаты анкетирования указывают на неоднозначность мнения о необходимости подготовки и переподготовки физкультурных кадров по различным направлениям фитнеса.

Ключевые слова: анкетирование, высшее учебное заведение, высшее образование, профессиональная подготовка, фитнес-тренер.

Vasilenko M.M. Status and prospects of future professional training fitness trainers in higher educational establishments of Ukraine. The study involved 232 scientific-pedagogical staff of higher education establishments of physical education and sport, which has not started training in specialty "fitness trainer." The purpose of the questionnaire was to study the opinions of experts on the feasibility of training future fitness trainers in higher education establishments. The survey involved representatives of 12 higher educational establishments of Ukraine. Analysis of the results of questionnaire shows that 70,54% of teachers support training of future fitness trainers in higher education for qualification "fitness trainer" (but 13,84% doesn't support). 59,38% of respondents are knowledgeable in modern fitness technology innovations. It was identified problems with educational and methodological support of higher education establishments, particularly special literature. So, the question "Are you provided by modern educational literature for the implementation of professional training future fitness trainers in higher education?" – the answer "Yes, we are" just 15,29% of the respondents; "No, we aren't" – 68,75% of respondents. We know, that fitness convention is one of the effective means of training specialists in fitness. According to the survey, most teachers (54,91%) feel the need to attend such events. A large percentage of respondents (23,66%) did not consider it necessary to do so. Established, that 43,75% of teachers believe that students, graduates of various disciplines cannot work fitness trainers. Most respondents (40,63%) support basic higher education qualification "fitness trainer" as effective. It is interesting that 53,13% of experts believe that the system of professional training of future fitness trainers in higher education establishments should be different from the professional training of future trainers of sports. Thus, among the scientific and teaching staff of universities and institutes observed ambiguity views on the need for training and retraining of fitness staff.

Key words: questioning, higher educational establishment, higher education, vocational training, fitness trainer.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. В теперішній час триває процес реформування системи освіти майбутніх фахівців в сфері фізичної культури та спорту. Відкриваються нові спеціалізації, зокрема такі, як «фітнес-тренер». У вітчизняній та закордонній літературі, на наукових форумах та конференціях висловлюються різні точки зору щодо необхідності підготовки нових фахівців для сфери фітнесу. На наш погляд, виникла необхідність у конкретизації цього питання, вирішення якого дозволить удосконалити систему підготовки кадрів. Робота виконана згідно теми 3.9 «Удосконалення наукових засад спорту для всіх, фітнесу та рекреації» (№ держреєстрації 011U001735) науково-дослідницької роботи в НУФВСУ Зведеного плану НДР в сфері фізичної культури і спорту на 2011-2015 рр. Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На проблемі готовності випускників спеціальних вузів до роботи в новій сфері – сфері фітнесу наголошують іноземні та вітчизняні вчені [2, 3]. Так, В.О. Пономарьов стверджує, що потребу сфери оздоровчого фітнесу в ерудованих тренерах-педагогах неможливо задовольнити в традиційному форматі професійної підготовки студентів спеціальності «Олімпійський та професійний спорт». В працях російських вчених: Л.В. Сидневої [4, с.245], Г.М. Лаврухиної [4, с.354], К.Д. Волкова [1], С.А. Хазової [5] здійснено спробу переосмислення діяльності фахівця фізичної культури, обґрунтована потреба у формуванні педагога нового типу - педагога-дослідника, який є конкурентоспроможним в умовах ринку фітнес-послуг та володіє високим ступенем готовності до професійної творчості. Проведений нами аналіз інтернет-ресурсів та даних іноземної літератури дозволив стверджувати, що більшість роботодавців у фітнес-індустрії віддають перевагу фахівцям з вищою освітою, наявна тенденція до появи фахових бакалаврських та магістерських навчальних програм у вищих навчальних закладах [6-10]. Таким чином, в науковому співтоваристві переважає думка щодо актуальності професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів у вищих навчальних закладах. Проте, в Україні досить повільно розвивається процес впровадження навчальних програм за таким професійним спрямуванням. На наш погляд, дослідження цього питання має певний теоретичний та практичний інтерес.

Мета та завдання досліджень і публікацій. Визначені аспекти окреслюють мету статті, яка полягає у вивченні стану та перспектив професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів у ВНЗ України.

Виклад основного матеріалу дослідження. В дослідженні брали участь 232 науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів фізкультурного профілю, в яких ще не здійснюється процес підготовки за професійним спрямуванням «фітнес-тренер». Нами було розроблено анкету, метою якої було вивчення думки фахівців щодо доцільності підготовки майбутніх фітнес тренерів у вищих навчальних закладах. В опитуванні брали участь представники 12 вищих навчальних закладів України фізкультурного профілю. Аналіз анкетування свідчить про те, що 70,54% викладачів вважають доцільним здійснення підготовки майбутніх фітнес-тренерів у вищому навчальному закладі з метою отримання кваліфікації «фітнес-тренер». Хоча є частка опитуваних (13,84%), яка вважає це не доцільним. 15,63 % викладачів взагалі було важко відповісти на запитання. Така ситуація в певній мірі свідчить про наявність скептичного відношення до існування такої професії. На запитання «Оцініть ступінь Вашої обізнаності в галузі сучасних фітнес-технологій», відповіді розподілено наступним чином. Обізнаними з більшістю інновацій в галузі сучасних фітнес-технологій вважають себе 59,38% респондентів. Певні уявлення про сучасні фітнес-технології мають 19,64% опитаних. Не обізнаними з сучасними фітнес-технологіями вважають себе 4,91% опитаних викладачів. В ході опитування були виявлені проблеми із навчально-методичним забезпеченням вищих навчальних закладів спеціальною літературою (рис.1).

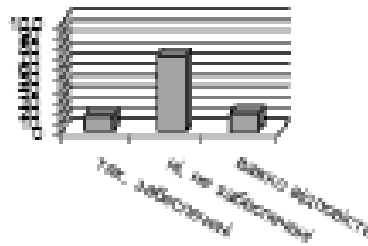

Рис. 1 Забезпеченість сучасною навчально-методичною літературою, необхідною для здійснення професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів у вищих навчальних закладах (%)

Так, на запитання «Чи забезпечені Ви сучасною навчально-методичною літературою, необхідною для здійснення професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів у вищих навчальних закладах?» «так, забезпечені» відповіли всього 15,29% респондентів; «ні, не забезпечені» - 68,75% опитаних; «важко відповісти» - 16,96%. Таким чином, сьогодні більшість фахівців (переважно представники регіональних навчальних закладів) не мають змоги кваліфіковано консультувати з використання фітнес-технологій в навчально-виховному процесі. Забезпечення фахівців з фізичної культури сучасною методичною літературою є край важливим та необхідним для їх орієнтування серед інновацій в сфері фітнесу.

Схожа тенденція виявилася у відповідях на запитання: «Чи згодні Ви з думкою, що для здійснення професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів необхідний відповідний рівень забезпечення матеріально-технічної бази вищого навчального закладу?». Так, 79,02% опитаних згодні з цим; 12,05% не згодні; 8,93% опитаних було важко відповісти на це запитання. Відомо, що фітнес-конвенції є одним із ефективних засобів підвищення кваліфікації фахівців у сфері фітнесу. За даними анкетування більшість викладачів (54,91%) вважають необхідним відвідувати подібні заходи. Досить значний відсоток опитуваних - 23,66%, не вважають необхідним це робити. Крім того, 21,44% опитуваних було важко відповісти на це питання, що свідчить про певну пізнавальну пасивність науково-педагогічних працівників щодо інновацій в сфері фізичної культури та спорту. Поряд із цим, на запитання «Чи здатні випускники Вашого вищого навчального закладу без спеціальної додаткової освіти працювати фітнес-тренерами?» 33,75% опитуваних вважають студентів цілком здатними здійснювати професійну діяльність в сфері фітнесу. 43,75% викладачів вважають студентів-випускників не здатними працювати фітнес-тренерами (рис.2).

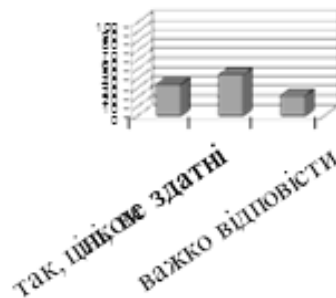

Рис. 2 Здатність випускників вищого навчального закладу без спеціальної додаткової освіти працювати фітнес-тренерами (%)

Більшість викладачів (64,73%) зауважують, що студенти висловлюють бажання оволодіти додатковими знаннями, уміннями та навичками, які би дозволили їм працювати у фітнес-клубах. При цьому, 75,45% опитуваних вважають доцільним введення до навчального плану вищого навчального закладу дисциплін, пов'язаних із фітнес-технологіями (або збільшення їх кількості). Крім того, ми намагались дізнатися у фахівців їх думку з приводу оптимального варіанту професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів у вищому навчальному закладі. Відповіді на це запитання були розподілені наступним чином. Більшість опитаних (40,63%) найбільш прийнятним вважає отримання майбутніми фітнес-тренерами базової вищої освіти за кваліфікацією «фітнес-тренер». 26,79% фахівців вважають, що достатньою умовою для роботи фітнес-тренером буде отримання базової вищої фізкультурної освіти за кваліфікацією «тренер з виду спорту» та додаткове отримання сертифікату про проходження курсів підготовки фітнес-тренерів. На думку 14,29% опитаних, необхідним вважають наявність у випускників базової вищої фізкультурної освіти за кваліфікацією «фахівець з фізичної реабілітації» та сертифікату про проходження курсів підготовки фітнес-тренерів. Такої думки дотримуються й закордонні фахівці, які наголошують на важливості формування знань та умінь з фізичної реабілітації у майбутніх фітнес-тренерів. Значно менший відсоток опитаних викладачів (9,82%) дотримується думки щодо отримання майбутніми фітнес-тренерами базової вищої фізкультурної освіти за кваліфікацією «вчитель фізичної культури» та додаткового отримання сертифікату про проходження курсів підготовки фітнес-тренерів. 8,48% опитаних було важко відповісти на це запитання.

Незважаючи на відсутність єдиної думки з приводу різних аспектів підготовки фітнес-тренерів, більшість викладачів (79,46%) вважають доцільним організувати курси підвищення кваліфікації та перепідготовки фізкультурних кадрів з різних напрямків фітнесу на базі вищого навчального закладу. Проте, 5,36% не вважають це прийнятним. Таким чином, серед науково-педагогічного складу університетів та інститутів спостерігається неоднозначність думки щодо необхідності підготовки та перепідготовки фізкультурних кадрів з різних напрямків фітнесу. Цікавим є те, що більшість фахівців (53,13%) вважають, що система професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів у вищому навчальному закладі повинна відрізнятися від професійної підготовки майбутніх тренерів із видів спорту. Незважаючи на це, 27,23% опитаних так не вважають. Певній кількості викладачів важко було відповісти на це запитання (19,64%).

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. За результатами анкетування викладачів вищих навчальних закладів України можна зробити висновок про те, що більшість опитаних поділяє думку щодо необхідності впровадження у навчальний процес системи професійної підготовки фітнес-тренерів. Проте низка чинників (недостатня кількість та якість спеціальної літератури, низький рівень матеріально-технічної бази університетів тощо) гальмують цей процес. В перспективі планується обґрунтувати методологічні підходи щодо дослідження проблеми професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів у вищих навчальних закладах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Волков К.Д. Формирование у будущих специалистов по физической культуре и спорту специальных профессиональных компетенций для работы в оздоровительном фитнесе: автореф. дис. на соискание науч. степени канд. пед. наук: 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования» / К.Д. Волков. – Москва, 2009.– 24 с.
2. Дутчак М.В. Теоретичне обґрунтування кваліфікаційної характеристики фітнес-тренера. / М. М. Василенко, М. В. Дутчак// Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. ХОВНОКУ, 2013.- № 2.- С.17-22.
3. Пономарьов В.О. Формування професійно-педагогічної компетентності майбутнього тренера з атлетичної гімнастики у процесі фахової підготовки: автореф. дис. на здобуття. наук. ступеню канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» /В. О. Пономарьов. - Запоріжжя, 2010. - 20 с.
4. Традиции и инновации российского высшего образования в сфере физической культуры: опыт транскультурного ориентирования [монография] / Нац. гос. Ун-т физ. культуры, спорта и здоровья им. П.Ф. Лесгафта; / под ред. Е.В. Утишевой, Н.Г. Закревской. – СПб.: Изд-во «Стратегия будущего», 2011.– 274 с.
5. Хазова С.А. Развитие конкурентоспособности специалистов по физической культуре и спорту в процессе профессиональной подготовки: [монография] / С.А. Хазова. – Майкоп: Адыгейский государственный университет, 2011. – 24 с.
6. Association of American college and Universities [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.aacu.org>.
7. Earle, Roger (2004). NSCA's Essentials of Personal Training. NSCA Certification Commission. pp. 162, 617. ISBN 0-7360-0015-1.
8. National Board of Fitness Examiners [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.noca.org/ncca/accredorg.htm>.
9. National Strength and Conditioning Association Personal Training Certificate - NSCA). Malek, M.N., D.P. Nalbon, D.E. Berger, and J.W. Coburn, 2002. Importance of health science education for personal fitness trainers. *Journal of Strength and Conditioning Research* 16 (1), p. 19-24.
10. Dalleck L.C., Kravitz L. The History of Fitness. *IDEA Health and Fitness Source*, 2002, 20(2), p.26 – 33.

УДК 796.01.011.3

Віндюк А.В.

Класичний приватний університет (м. Запоріжжя)

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ КРУГОВОГО ТРЕНУВАННЯ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В МОЛОДШИХ КЛАСАХ

Розглянуто питання особливостей застосування методу кругового тренування на уроках фізичної культури з учнями молодших класів. Охарактеризовано принципи та методи кругового тренування. Розглянуто варіанти кругового тренування на уроках фізичної культури у першому класі. Зазначено, що використання методу кругового тренування на уроках фізичної культури в молодших класах сприяє вихованню самостійності, ініціативи, спонукає учнів до самовдосконалення та формує мотивацію до фізкультурно-оздоровчих занять. Доведено актуальність і доцільність обраної проблеми дослідження.

Ключові слова: *кругове тренування; учні молодших класів; здоров'я; вчитель фізична культура.*

Віндюк А.В. Особенности применения метода круговой тренировки на уроках физической культуры в младших классах. *Рассмотрены вопросы особенностей применения метода круговой тренировки на уроках физической культуры с учащимися младших классов. Охарактеризованы принципы и методы круговой тренировки. Рассмотрены варианты круговой тренировки на уроке физической культуры в первом классе. Отмечено, что использование метода круговой тренировки на уроках физической культуры в младших классах способствует воспитанию самостоятельности, инициативы, побуждает учащихся к самосовершенствованию и формирует мотивацию к физкультурно-оздоровительных занятий. Доказана актуальность и целесообразность выбранной проблемы исследования.*

Ключевые слова: *круговая тренировка; ученики младших классов; здоровье; учитель физическая культура.*

Vindyk A.V. Features of application of method of the circular training on the lessons of physical culture in junior classes. *The questions of features of application of method of the circular training on the lessons of physical culture with pupils in junior classes training are considered. Principles and methods of the circular training are described. The variants of the circular training on the lesson of physical culture in first class are considered. It is indicated that methodical basis of the «circular training» is frequent implementation of certain motions, in the conditions of exact dosage of loading and exactly set order of his change and alternation with rest. Time of explanation of complex of exercises grows short and provides technically correct implementation of exercises on condition of providing of evidences during the lead through of the circular training. It is marked that application of method of the circular training in junior classes on the lessons of physical culture allows pupils independently do execute physical exercises, trains to discipline, to responsibility and gives possibility to the teacher to render an individual help, correct errors, estimate quality of implementation of exercise, propose marks. The variant of the circular training on the lesson of physical culture in first class is considered: in the sports hall disposes 10 «stations» (specially equipped places for implementation of different physical*